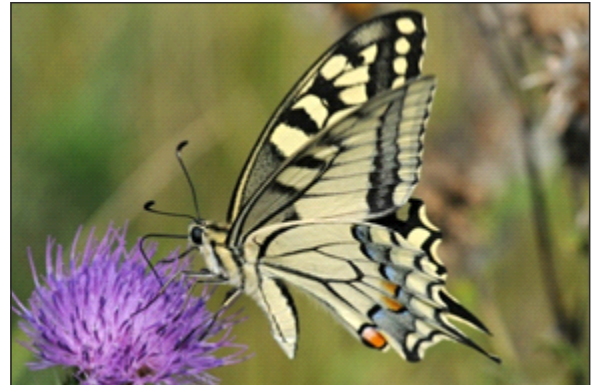

Obstarávateľ:
Košický samosprávny kraj
Nám. Maratónu Mieru 1
042 66 Košice

„Integrovaná územná stratégia Košického kraja 2022 – 2030”

Primerané hodnotenie vplyvov plánu na územia Natura 2000

Apríl 2024

Spracovateľ dokumentácie:

EKOJET, s.r.o.
priemyselná a krajinná ekológia

Staré Grunty 9A, 841 04 Bratislava, Slovenská republika
Tel.: (+421 2) 45 69 05 68
e-mail: info@ekojet.sk
www.ekojet.sk

Obsah

1. Úvod	1
2. Vyhodnotenie podkladov pre primerané hodnotenie (kvalita, dostupnosť, úplnosť a podrobnosť podkladov)	3
3. Postup vypracovania primeraného hodnotenia.....	4
4. Informácie o pláne, programe alebo projekte (rozsah, lokalizácia, technické a technologické riešenie, varianty, termín realizácie a prípadne aj ukončenia prevádzky)	5
5. Identifikácia dotknutých území sústavy Natura 2000 (uviesť a zdôvodniť výber)	8
6. Hodnotenie vplyvov na dotknuté územia sústavy Natura 2000.....	10
6.1. Identifikácia dotknutých predmetov ochrany	20
6.2. Vyhodnotenie vplyvov na predmety a ciele ochrany (predovšetkým významnosti identifikovaných vplyvov na dotknuté predmety ochrany ako významný negatívny vplyv, mierne negatívny vplyv, žiadny vplyv, významný pozitívny vplyv, mierne pozitívny vplyv, pre plány a programy aj nevyhodnotiteľný vplyv)	20
6.3. Vyhodnotenie kumulatívnych vplyvov (kumulatívne účinky spolu s účinkami realizovaných a pripravovaných plánov, programov a projektov)	20
7. Vyhodnotenie vplyvov plánu, programu alebo projektu na integritu území sústavy Natura 2000	21
8. Návrh zmierňujúcich opatrení.....	21
9. Záver	22
10. Použité zdroje údajov	23

1. Úvod

Primerané posúdenie vplyvov strategického dokumentu „Integrovaná územná stratégia Košického kraja 2022 – 2030“ na dotknuté územia sústavy Natura 2000 je vypracované na základe špecifickej požiadavky vyplývajúcej z vydaného rozsahu hodnotenia (č. OU-KE-OSZP1-2023/016601, zo dňa 24.05.2023):

2.2.1. Dôkladne vyhodnotiť možné vplyvy na životné prostredie, ktoré môžu nastať v dôsledku realizácie strategického dokumentu, najmä vo vzťahu k chráneným územiám národnej i európskej sústavy, územného systému ekologickej stability a ostatným záujmom ochrany prírody, zhodnotiť rozsah navrhovaných aktivít, popísať a vyhodnotiť strety s ochranou prírody a krajiny.

Cieľom predloženého primeraného hodnotenia je potvrdiť alebo vylúčiť, že plán, jeho aktivity a projekty môžu mať nepriaznivý vplyv na integritu území sústavy Natura 2000 z hľadiska cieľov jeho ochrany a v prípade konštatovania nevyhodnotiteľného vplyvu opísať možné budúce riziká a povinnosti investorov viažuce sa najmä k potrebe podrobného hodnotenia už s konkretizáciou rozsahu a lokalizácie činnosti. Všetky budúce aktivity vyplývajúce z napĺňania cieľov a opatrení tohto strategického dokumentu by v prípade umiestnenia v územiach sústavy Natura 2000 alebo v ich blízkosti mali byť po upresnení ich parametrov, lokalizácie a rozsahu prekonzultované a odsúhlasené Štátnou ochranou prírody SR.

Natura 2000 predstavuje sústavu chránených území členských krajín Európskej únie (ďalej len „EÚ“). Jej hlavným cieľom je zachovať prírodné dedičstvo, ktoré je významné nielen pre príslušný členský štát, ale najmä pre EÚ. Táto sústava chránených území má zabezpečiť ochranu najzväčnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov EÚ a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej EÚ.

Základom pre vytvorenie sústavy Natura 2000 sú dve právne normy EÚ:

- 1) Smernica Rady Európskych spoločenstiev č. 79/409/EHS o ochrane voľne žijúcich vtákov (známa tiež ako Smernica o vtácoch – Birds Directive), ktorou sa vyhlasujú osobitne chránené územia (Special Protection Areas, SPA), v národnej legislatíve ide o chránené vtáacie územia (CHVÚ).
- 2) Smernica Rady Európskych spoločenstiev č. 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín (známa tiež ako Smernica o biotopoch – Habitats Directive), ktorou sa vyhlasujú osobitné územia ochrany (Special Areas of Conservation, SAC). V národnej legislatíve ide o územia európskeho významu (ÚEV), ktoré sa následne vyhlasujú v príslušnej národnej kategórii chránených území.

Potreba a postup hodnotenia vplyvov plánov na územia sústavy Natura 2000 vyplýva zo Smernice Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín, konkrétne z článku 6 ods. 3) a 6 ods. 4).

Článok 6 ods. 3) – Akýkoľvek plán alebo projekt, ktorý priamo nesúvisí s určitou lokalitou alebo nie je pre starostlivosť o ňu nevyhnutný, ale pravdepodobne bude mať na túto lokalitu významný vplyv buď samostatne alebo v kombinácii s inými plánmi a projektmi, bude predmetom primeraného hodnotenia jeho dopadov na lokalitu z hľadiska cieľov ochrany lokality. Z hľadiska záverov hodnotenia dopadov na lokalitu a s ohľadom na ustanovenia v článku 6 ods. 4 príslušné národné

orgány schvália tento plán alebo projekt len vtedy, keď zistia, že nebude mať nepriaznivý vplyv na integritu príslušnej lokality a v prípade, že je to vhodné, prihliadnu tiež na stanovisko verejnosti.

Článok 6 ods. 4) – Ak sa aj napriek negatívnemu hodnoteniu dopadov na lokalitu a neexistenciu alternatívnych riešení musí plán alebo projekt realizovať z naliehavých dôvodov prvoradého verejného záujmu vrátane sociálnych a ekonomických dôvodov, členský štát prijme všetky kompenzačné opatrenia nevyhnutné na zabezpečenie ochrany celkovej spojitosti sústavy Natura 2000. O prijatých kompenzačných opatreniach bude informovať Európsku komisiu (ďalej len „EK“). Ak sa na príslušnej lokalite vyskytujú prioritné typy biotopov a / alebo prioritné druhy, jediné dôvody, na ktoré je možné prihliadať sú tie, ktoré sa týkajú ľudského zdravia alebo verejnej bezpečnosti, priaznivých dôsledkov prvoradého významu z hľadiska životného prostredia alebo podľa stanoviska EK iných naliehavých dôvodoch prevažujúceho verejného záujmu.

Posúdenie vplyvov plánu na územia sústavy Natura 2000 je vypracované v zmysle § 28 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a v zmysle článku 6.3 smernice 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín. Primerané posúdenie rieši vplyvy na územia Natura 2000 – chránené vtáčie územia a územia európskeho významu.

2. Vyhodnotenie podkladov pre primerané hodnotenie (kvalita, dostupnosť, úplnosť a podrobnosť podkladov)

Strategický dokument predstavuje plán všeobecného charakteru. Strategický dokument neopisuje žiadne činnosti, ktoré by bolo možné presne lokalizovať ani neobsahuje opisy technických riešení a rozsah činnosti.

Podkladom pre vypracovanie primeraného posúdenia bol predovšetkým samotný strategický dokument a koncept správy o hodnotení strategického dokumentu, legislatívne dokumenty a metodické materiály:

- „Integrovaná územná stratégia Košického kraja 2022-2030“, Úrad Košického samosprávneho kraja, Odbor regionálneho rozvoja, 04/2023,
- Metodika primeraného hodnotenia vplyvov plánov, programov a projektov na územia sústavy Natura 2000, SAŽP, 2023,
- Zákon NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov,
- Starostlivosť o územia Natura 2000 (Ustanovenia článku 6 smernice 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín), MŽP SR 2002,
- Komplexný monitorovací systém ŠOP SR (<http://www.biomonitoring.sk/>),
- Mapový portál <http://maps.sopsr.sk/>,
- Natura 2000 – Sústava chránených území členských krajín EÚ, <http://www.sopsr.sk/natura/>,
- <https://natura2000.eea.europa.eu/>.

Vyššie uvedené podklady a zdroje boli dostupné v tlačenej alebo elektronickej forme. Vzhľadom k charakteru posudzovaného strategického dokumentu nie sú súčasťou tohto posúdenia bližšie špecifikované údaje o konkrétnych činnostiach / projektoch, technický a technologický popis stavieb, aktivít, údaje o vstupoch, výstupoch ani o dotknutých územia sústavy Natura 2000. Cieľom hodnotenia je zistiť, či môžu mať jednotlivé aktivity vyplývajúce zo strategického dokumentu vplyvy na predmety, ciele ochrany a integritu území Natura 2000 a v prípade zistenia možného ovplyvnenia, resp. nemožnosti vylúčiť ovplyvnenie, navrhnúť potrebné opatrenia, prípadne primerané posúdenie na úrovni konkrétnych projektov.

3. Postup vypracovania primeraného hodnotenia

Vzhľadom k všeobecnému charakteru strategického dokumentu bez bližšie lokalizovateľných aktivít a činností, zahŕňajúci celý Košický samosprávny kraj, nebol v rámci predloženého primeraného hodnotenia spracovaný terénny prieskum ani neboli realizované konzultácie s odborníkmi na jednotlivé predmety ochrany.

Spôsob spracovania primeraného posúdenia zodpovedá charakteru hodnoteného dokumentu (ide o koncepčný materiál vytvárajúci rámec pre budúce projekty a výzvy pre samosprávy, fyzické osoby a ďalšie subjekty na území KSK) a je preto len akýmsi prípravným hodnotením s cieľom popísať riziká ďalších aktivít a činností vyplývajúcich z priorit a cieľov strategického dokumentu vo vzťahu k územiám sústavy Natura 2000 a ich predmetom ochrany.

V zmysle platnej metodiky primeraného hodnotenia vplyvov plánov, programov a projektov na územia sústavy Natura 2000 (SAŽP, 2023), *podrobnosť možného vyhodnotenia vplyvov plánov na územia sústavy Natura 2000 úzko súvisí s úrovňou podrobnosti spracovania samotných plánov. Plány je z tohto pohľadu, možné rozdeliť do troch skupín:*

- plány všeobecného charakteru (málo konkrétne, bez územného priemetu, napr. všeobecné koncepcie či politiky, napr. Koncepcia ochrany ovzdušia),
- *sektorové/rezortné plány alebo programy (plánované projekty je možné v plánoch identifikovať, majú územný priemet, napr. rezortné koncepcie: Stratégia rozvoja dopravy, Koncepcia využitia hydroenergetického potenciálu),*
- *územnoplánovacej dokumentácie (ÚPN VÚC, ÚPN O, Zmeny a doplnky ÚPD)*

Pri tomto type plánu je možné, že vplyvy bude možné vyhodnotiť len pre niektoré jeho časti. V takomto prípade sa pre ostatné časti plánu (projekty, aktivity) uvedie vplyv ako „nevyhodnotiteľný“ a odkáže na nevyhnutnosť hodnotiť tieto projekty/aktivity na nižšej (spravidla projektovej) úrovni. Tento spôsob hodnotenia by však nemal byť dôvodom na absenciu hodnotenia významnosti plánu ako celku.

V prípade strategického dokumentu „Integrovaná územná stratégia Košického kraja 2022-2030“ ide jednoznačne o prvý z trojice uvedených typov plánov, pri žiadnej z činností popisovaných v pláne nie je známy územný priemet, ide o koncepčný dokument.

Nosná časť spracovania primeraného hodnotenia predstavovala štúdium a analýzu textov hodnoteného strategického dokumentu spolu so štúdiom ostatných a metodických podkladových materiálov a následné zhodnotenie predpokladaného vplyvu aktivít vyplývajúcich zo strategického dokumentu na územia sústavy Natura 2000.

4. Informácie o pláne, programe alebo projekte (rozsah, lokalizácia, technické a technologické riešenie, varianty, termín realizácie a prípadne aj ukončenia prevádzky)

IÚS predstavuje podmnožinu Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (PHRSR), ako komplexnej rozvojovej stratégie územia integrujúcej všetky aspekty rozvoja v území a rozvojové aktivity. IÚS vychádza z analytickej, strategickej a programovej časti PHSR (základný rámec pre prípravu IÚS), ktorá predstavuje implementačný nástroj PHRSR vo vzťahu k využitiu európskych štrukturálnych a investičných fondov, prípadne iných externých zdrojov. IÚS môže obsahovať aj zásobník projektových zámerov, ktoré budú na území kraja podporené.

IÚS je spracovaná v súlade s Jednotným metodickým rámcom pre prípravu integrovaných územných stratégií a integrovaných územných investícií v Slovenskej republike v programovom období 2021 – 2027 (ďalej len „Jednotný metodický rámec“) pripraveného Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie, ktorého finálna verzia (2.0) bola schválená v auguste 2022. Za samotnú prípravu a implementáciu IÚS je zodpovedný samosprávny kraj. Medzi základné požiadavky na obsahovú štruktúru IÚS boli v zmysle Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady EÚ, článku 29, stanovené nasledovne:

- a) geografická oblasť, na ktorú sa stratégia vzťahuje;
- b) analýza potrieb rozvoja a potenciálu danej oblasti vrátane hospodárskych, sociálnych a environmentálnych prepojení;
- c) opis integrovaného prístupu na riešenie identifikovaných potrieb rozvoja a potenciálu danej oblasti;
- d) opis zapojenia partnerov v súlade s článkom 8 do prípravy a plnenia stratégie;
- e) IÚS môže obsahovať aj zoznam operácií, ktoré sa majú podporiť.

IÚS Košického kraja na roky 2022 – 2030 je štruktúrovaná do častí: vykonávacej, analytickej a strategickej, ktoré sú definované podľa sektorových politík, ktorými sa IÚS zaoberá. Snahou Úradu KSK je presadzovať inkluzívnu a udržateľnú budúcnosť a napomáhať k jej dosiahnutiu všetkým mestám a obciam kraja tak, aby boli brané v úvahu aj rozvojové potreby a dopady budúceho vývoja, ktoré sa líšia v závislosti od územia. Pre adresné strategické plánovanie je dôležité zabezpečovať spoluprácu a koordináciu samospráv na všetkých úrovniach (národná, krajská, regionálna a miestna). Pri tvorbe zásobníka projektových zámerov sa preto kladie dôraz na viacúrovňové získavanie dát.

Vstupná správa pre tvorbu a vypracovanie PHRSR/IÚS obsahuje rámcové informácie o územných a tematických aspektoch, problémoch, potenciáli a samotnej vízie územia Košického kraja. Pri ich spracovaní a zapracovaní do IÚS, ktorý vychádza z PHRSR, využíva Odbor regionálneho rozvoja KSK moderné analytické nástroje (štatisticko-geolokačno-vizuálne). V rámci analýzy územia a jeho potrieb boli použité analytické nástroje, konkrétne analytická časť PHRSR, dotazníkový prieskum, metóda indexu sociálneho pokroku, hĺbkové rozhovory a viacúrovňový zber projektových zámerov. V rámci prípravy nového strategického dokumentu PHRSR Košického samosprávneho kraja na roky 2023-2027 (2030) bola vypracovaná komplexná analýza územia a SWOT analýza kraja a jednotlivých okresov, kde boli zhodnotené jednotlivé oblasti rozvoja na úrovni kraja a okresov. Súčasťou dokumentu sú aj analytické listy jednotlivých okresov a Košického kraja.

Primárnym účelom integrovaného územného rozvoja je zabezpečenie realizácie investícií v rámci viacerých priorít Programu Slovensko. Implementačný mechanizmus integrovaných územných investícií umožňuje riadiacemu orgánu koordinovať realizáciu častí rôznych prioritných cieľov tak, aby bola podporená komplementárnosť aktivít integrovanej investície. IÚS Košického kraja predstavuje komplexnú strednodobú stratégiu územia, integrujúcu všetky aspekty rozvoja a rozvojové aktivity v území. Je základnou stratégiou pre zabezpečenie integrovaného územného rozvoja podporovaného územnými nástrojmi EÚ. Jej cieľom je s využitím územnej dimenzie zabezpečiť podmienky pre účinné využitie finančných prostriedkov EŠIF, štátneho rozpočtu a ostatných finančných zdrojov prijímateľov počas programového obdobia 2021 – 2027.

Samotná stratégia IÚS bude podliehať doplneniam a zmenám, vzhľadom na závery rokovaní a nové požiadavky zo strany Rady partnerstva pre integrovaný územný rozvoj Košického kraja (Rada partnerstva).

Z dôvodu zabezpečenia väčšej flexibilitnosti v celom procese implementácie IÚS sú tematické projektové balíky definované len cez špecifické ciele a indikatívne opatrenia. Konkrétne projektové zámery, ktoré sa premietnu do tematických projektových balíkov, sa budú vyberať zo zásobníka projektov IÚS priebežne, podľa vopred zadefinovaných kritérií reflektujúcich vlastnú stratégiu. Integrované investičné balíčky predstavujú súbor vzájomne prepojených a súvisiacich projektov, ktoré budú zostavované na základe oprávnených aktivít na financovanie prostredníctvom IÚS, ako aj prostredníctvom ďalších doplnkových zdrojov za účelom naplnenia cieľov PHRSR KSK.

Priority a strategické ciele IÚS KSK:

Priorita 1: Udržateľná mobilita

Strategický cieľ: Posilniť udržateľnosť mobility a odolnosť dopravného systému

Priorita 2: Kvalitné a udržateľné životné prostredie

Strategický cieľ: Zabezpečiť udržateľnosť využívania a efektívnu ochranu prírodných zdrojov a zmierniť negatívne dôsledky zmeny klímy

Priorita 3: Moderné školstvo, vzdelávanie a šport a kvalitná veda, výskum a inovácie

Strategický cieľ: Zmodernizovať a zvýšiť dostupnosť vzdelávacieho systému, podporiť výskumno-inovačné aktivity reagujúce na potreby spoločnosti, regiónu a Priemyslu 4.0 a zefektívniť podporu športových a voľnočasových aktivít a práce s mládežou

Priorita 4: Udržateľný cestovný ruch a kvalitné kultúrne služby

Strategický cieľ: Zlepšiť ponuku kvalitných kultúrnych služieb a podporiť udržateľnosť cestovného ruchu

Priorita 5: Kvalitná a dostupná zdravotná starostlivosť

Strategický cieľ: Zvýšiť kvalitu zdravia obyvateľov

Priorita 6: Podpora sociálnej inklúzie a dostupná sociálna starostlivosť

Strategický cieľ: Vytvoriť kvalitnejšiu a dostupnejšiu sieť sociálnej starostlivosti a bývania

Priorita 7: Moderná technická infraštruktúra a účinná bezpečnosť obyvateľov

Strategický cieľ: Zmodernizovať technickú vybavenosť územia využívajúc SMART riešenia

Zo štúdia podkladového materiálu vyplynulo, že ide o strategický dokument všeobecného charakteru bez bližšie konkretizovaných činností, ktoré by mali navrhnuté presnejšie technické prevedenie alebo by ich bolo možné umiestniť v území.

Integrovaná územná stratégia Košického kraja 2022 – 2030 predstavuje koncepčný dokument a východisko pre ďalšie plánovanie a konkretizáciu aktivít a projektov, ktoré je potrebné následne hodnotiť individuálne v zmysle § 28 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

5. Identifikácia dotknutých území sústavy Natura 2000 (uviesť a zdôvodniť výber)

Vzhľadom k všeobecnému charakteru strategického dokumentu nie je možné vylúčiť ani potvrdiť ovplyvnenie konkrétnych území sústavy Natura 2000. Zároveň je isté, že viaceré aktivity vyplývajúce z hodnoteného strategického dokumentu ovplyvnia územia sústavy Natura 2000.

V rámci územia KSK sa nachádzajú, resp. do neho zasahujú nasledovné vyhlásené chránené vtáčie územia (CHVÚ):

- SKCHVU009 Košická kotlina
- SKCHVU015 Medzibodrožie
- SKCHVU017 Muránska planina-Stolica
- SKCHVU024 Senianske rybníky
- SKCHVU025 Slanské vrchy
- SKCHVU027 Slovenský kras
- SKCHVU035 Vihorlatské vrchy
- SKCHVU036 Volovské vrchy
- SKCHVU037 Ondavská rovina
- SKCHVU053 Slovenský raj

Vzhľadom k veľkej ploche jednotlivých CHVÚ sa dá predpokladať, že bude aktivitami vyplývajúcimi z hodnoteného strategického dokumentu vo menšej alebo väčšej miere ovplyvnená väčšina týchto území. V rámci územia KSK sa v súčasnosti nachádza, resp. do neho zasahuje 85 území európskeho významu. Predpokladáme, že aktivitami vyplývajúcimi z hodnoteného strategického dokumentu môže byť ovplyvnené niektoré časti chránených území.

Dotknuté územia Natura 2000

Územia Natura 2000 sú vyhodnotenú ako dotknuté v nasledujúcich prípadoch:

- 1) lokality priamo dotknuté projektom (navrhovaný projekt zasahuje priamo do území sústavy Natura 2000).
- 2) nepriamo dotknuté (navrhovaný projekt sa nachádza v ich bezprostrednej blízkosti a vplyv sa dá predpokladať):
 - a) sú ovplyvnené v súvislosti so vstupmi (ťažba surovín, odbery vody, pripojenie inžinierskych sietí, doprava materiálu a technológií) počas prípravy, realizácie, prípadne likvidácie projektu,
 - b) sú ovplyvnené výstupmi (odpady, odpadové vody, emisie, hluk) počas prípravy, realizácie, prípadne likvidácie projektu,
 - c) aspoň jeden z predmetov ich ochrany môže byť dotknutý výstavbou, prevádzkou alebo likvidáciou projektu.

Predpokladané ovplyvnenie územia sústavy Natura 2000 je potrebné analyzovať prostredníctvom viacerých faktorov:

- typ, rozsah a dosahy projektu počas výstavby a prevádzky,
- citlivosť predmetov ochrany na vplyvy projektu (napr. väzba na hydrologiu, citlivosť na fragmentáciu biotopov, prašnosť, hlučnosť),

- veľkosť domovských okrskov (tzn. *home range*), lokomočná a migračná schopnosť každého predmetu ochrany ÚEV a CHVÚ.

Prítomnosť dotknutých alebo potenciálne dotknutých území sústavy Natura 2000 bola priestorovo analyzovaná vo vzťahu k plošnému rozsahu realizovanej činnosti a následne vyhodnotená nasledovne:

- navrhovaná činnosť je v priamom strete s dvomi územiami sústavy Natura 2000, t. j. realizovaná činnosť priestorovo priamo zasahuje do území sústavy Natura 2000,
- ovplyvňuje územie sústavy Natura 2000 v súvislosti so vstupmi (fáza realizácie stavebných prác – hluk, prašnosť, vyrušovanie, svetelný smog a pod.),
- ovplyvňuje územie sústavy Natura 2000 v súvislosti s výstupmi (prevádzka plánovanej činnosti – synantropizácia okolia, zvýšenie návštevnosti, hlučnosť a pod.).

Na základe vyššie uvedených kritérií posudzovania, kedy je územie plánom dotknuté alebo nie, je možné predpokladať, že vplyvom viacerých aktivít priamo vyplývajúcich z hodnoteného strategického dokumentu môže byť ovplyvnená časť území európskeho významu a chránených vtáčích území v KSK.

6. Hodnotenie vplyvov na dotknuté územia sústavy Natura 2000

Po preštudovaní strategického dokumentu, že pri samotnom hodnotení vplyvov na územia sústavy Natura 2000 je pre potreby hodnotenia zásadná časť *E. Strategická časť*, kde sú popisované jednotlivé priority ciele s oprávnenými aktivitami na čerpanie prostredníctvom IÚS. Príliš všeobecný charakter plánu neumožňuje presnú identifikáciu dotknutých území sústavy Natura 2000. Vo všeobecnosti sa dá povedať, že vplyv strategického dokumentu na územia sústavy Natura 2000 je „nevýhodnotiteľný“. Avšak môžeme poukázať na možné negatívne ovplyvnenie území sústavy Natura 2000 pri niektorých navrhovaných aktivitách a potrebu ich zhodnotenia vo fáze projektovej prípravy konkrétnych projektov a tiež môžeme pri viacerých aktivitách vylúčiť ovplyvnenie území sústavy Natura 2000. Mnohé z navrhovaných aktivít majú len organizačný charakter bez záberu nového územia, resp. zásahov do území sústavy Natura 2000. Pri opatreniach tohto typu uvádzame „0“ - žiadne vplyvy. Pri ostatných aktivitách uvádzame „0 / ?“ - tzn. v závislosti od umiestnenia a technického prevedenia konkrétneho projektu môžu byť vplyvy nulové, negatívne, ale aj pozitívne. V súčasnosti to však nie je možné vyhodnotiť presnejšie. Navrhované aktivity, pri ktorých je pravdepodobnosť ovplyvnenia území sústavy Natura 2000 v závislosti od ich presnej lokalizácie sú v tabuľke zvýraznené. V nasledujúcej tabuľke je prehľadný zoznam špecifických cieľov strategického dokumentu a navrhovaných aktivít, vyhodnotenie ich možných vplyvov na územia sústavy Natura 2000 a zdôvodnenie hodnotenia.

Priority, špecifické ciele a oprávnené aktivity na čerpanie prostredníctvom IÚS uvedené v strategickom dokumente a ich predpokladané vplyvy na územia sústavy Natura 2000:

Priorita / kľúčový pilier	Špecifické ciele	Aktivity	Vplyvy	Zdôvodnenie
Udržateľná mobilita	Posilniť udržateľnosť mobility a odolnosť dopravného systému v Strategicko-plánovacích regiónoch (Gemer, Abov, Spiš, Hnilec, Dolný Zemplín: Sobrancecko - Michalovsko,	<ul style="list-style-type: none"> – podpora rozvoja inteligentného riadenia/správy miest a regiónov, najmä zavádzania a zvyšovania kvality a odolnosti systémov a optimalizácie procesov verejnej správy – podpora rozvoja tvorby, spracovania, využívania a prepájania dát v rámci verejnej správy, najmä rozvoja dátových platforiem – podpora aktivít a inovatívnych riešení pre zvyšovanie kvality života, ekologickej, bezpečnosti, odolnosti a udržateľnosti obcí, miest a regiónov, ako aj podpora behaviorálnych a sociálnych inovácií – podpora pri budovaní otvorených riešení ekosystémov inteligentných miest a regiónov vrátane súvisiacej infraštruktúry – podpora vytvárania a rozvoja inovačných ekosystémov, platforiem a partnerstiev pre aktivity experimentovania s novými technológiami – podpora budovania administratívnych, technických a analytických kapacít pre rozvoj inteligentných miest a regiónov 	0 / ?	Viaceré aktivity sú spojené s novou výstavbou, novými zábermi pôdy a tým pádom aj s možnými zásahmi do území sústavy Natura 2000. V prípade realizácie aktivít spojených so zásahmi do území sústavy Natura 2000 a do ich tesnej blízkosti bude potrebné vykonať hodnotenie na úrovni konkrétnych projektov.

	Dolný Zemplín: Trebišovsko)	<ul style="list-style-type: none"> – podpora aktivít medzi-obecnej, resp. medzi-regionálnej či cezhraničnej spolupráce v oblasti rozvoja inteligentných miest a regiónov – výstavba a modernizácia tratí dráhovej MHD vrátane prvkov preferencie MHD – obnova a modernizácia mobilných prostriedkov dráhovej MHD (elektricky a trolejbusy) a vozidiel zabezpečujúcich MHD a prímestskú dopravu (autobusy na alternatívny pohon vrátane súvisiacej plniacej a nabíjacej infraštruktúry) – výstavba a modernizácia infraštruktúry verejnej osobnej dopravy (napr. prestupných terminálov, zastávok a záchytných parkovísk, zavádzanie opatrení preferencie verejnej osobnej dopravy) – vybudovanie a modernizácia technickej základne na opravu a údržbu vozidlového parku MHD – zabezpečenie tarifných, informačných a dispečerských systémov – výstavba a modernizácia ciest II. a III. triedy – zvýšenie kapacity ciest na exponovaných úsekoch – zníženie časových strát a prevádzkových nákladov – zvýšenie bezpečnosti cestnej premávky a zníženie nehodovosti, zlepšenie dopravného prepojenia medzi krajinami, okresmi – znižovanie negatívnych vplyvov na životné prostredie v intraviláne miest a obcí (zníženie hlukovej záťaže a znečistenia ovzdušia) – vytváranie predpokladov pre zvýšenie konkurencieschopnosti regiónov, zlepšenia mobility obyvateľstva a potenciálu rastu zamestnanosti, vrátane rastu zamestnanosti u obyvateľov MRK – výstavba a modernizácia miestnych komunikácií – zlepšenie životných podmienok v obciach s prítomnosťou MRK – zlepšenie mobility obyvateľstva 		
Kvalitné a udržateľné životné prostredie	Zabezpečiť udržateľnosť využívania a efektívnu ochranu prírodných zdrojov a zmierniť negatívne dôsledky zmeny klímy v Strategicko-plánovacích regiónoch	<ul style="list-style-type: none"> – podpora zlepšovania energetickej hospodárnosti a obnovy bytových budov (bytové domy) – podpora zlepšovania energetickej hospodárnosti a obnovy verejných budov. Pri obnove budov bude naďalej prioritou energetická efektívnosť a pokrývanie energetickej spotreby z environmentálne udržateľných zdrojov s prihliadnutím na bezpečnosť zásobovania energiou. Požadovaná bude minimálne stredná úroveň obnovy budovy (úspora primárnej energie 30% až 60%), pričom intenzita podpory bude zohľadňovať úsporu primárnej energie. Rovnako bude nevyhnutnou požiadavkou zabezpečenie požadovanej výmeny vnútorného vzduchu pri dodržaní požiadaviek na kvalitu vnútorného prostredia. – z dôvodu potreby zavádzania adaptačných opatrení na zmenu klímy bude dôraz kladený na tzv. zelené opatrenia ako napr. zelené strechy, zelené steny, zadržiavanie a využívanie dažďovej vody – podpora prechodu na účinné systémy centrálnych zdrojov tepla prostredníctvom využívania OZE pri zásobovaní teplom a chladom, vrátane vyvedenia odpadového tepla a tepla z existujúcich bioplynových staníc pomocou výstavby tepelných rozvodov do miesta spotreby 	0 / ?	Viaceré aktivity sú spojené s novou výstavbou, novými zábermi pôdy a tým pádom aj s možnými zásahmi do územia sústavy Natura 2000. Pri viacerých aktivitách je pravdepodobné aj pozitívne ovplyvnenie v závislosti od ich lokalizácie (napr. vytváranie podmienok pre meandrovanie a bezpečné vybrežovanie opatrenia na zlepšenie stavu biotopov

	(Gemer, Abov, Spiš, Hnilec, Dolný Zemplín: Sobranecko - Michalovsko, Dolný Zemplín: Trebišovsko)	<ul style="list-style-type: none"> – inštalácia vzdialeného zariadenia na kombinovanú výrobu elektriny a tepla (KVET) využívajúceho bioplyn, za účelom zásobovania teplom – rekonštrukcia a výstavbu zdrojov tepla a zariadení KVET z biomasy – podpora zvyšovania podielu OZE v energonosičoch prostredníctvom: o technológií úpravy bioplynu na biometán (napr. biometánové stanice) a výstavby prípojok na plynovú infraštruktúru a výstavby zariadení na výrobu zeleného vodíka s využitím OZE a biometánu a ich využitie v energetických systémoch, vrátane diaľkového vykurovania a chladenia – zavádzanie systémov monitorovania, optimalizácie a riadenia spotreby energie vrátane uskladňovania energie z OZE – adaptačné opatrenia na zmenu klímy, ktorých funkciou bude zadržiavanie vody alebo ochrana pred povodňami a prípadne kombinácia oboch týchto funkcií; realizované opatrenia na zachytávanie a zadržiavanie zrážkovej vody prostredníctvom zelene infraštruktúry (vytváranie bioretenčných systémov na zadržiavanie zrážkovej vody, ako sú dažďové záhrady, zberné jazierka a pod.) alebo prvkov technického charakteru, ako aj ich kombinácie – opatrenia prírodného charakteru s využitím prvkov zelenej infraštruktúry, ako napr. vytváranie a obnova prírodných vodných nádrží, inundačných území, vytváranie podmienok pre meandrovanie a bezpečné vybrežovanie (riadené záplavy) vybraných vodných tokov – opatrenia na výstavbu a rozšírenie obecných verejných vodovodov len v prípadoch existencie alebo súbežnej výstavby infraštruktúry na nakladanie s komunálnymi odpadovými vodami (verejnej kanalizácie alebo IPS) v aglomeráciách nad 2000 obyvateľov podľa aktualizovaného Národného programu SR pre vykonávanie smernice 91/271/EHS – opatrenie na výstavbu, intenzifikáciu alebo modernizáciu úpravni vôd za účelom zabezpečenia bezpečnej pitnej vody so zameraním na riešenie problémov najmä s eutrofizáciou vôd, antimónom, mikrobiológiou a biológiou v prípade úpravni povrchových vôd a riešenia problémov s kvalitou vody v prípade úpravni vôd pre podzemné vody – obnova verejných vodovodov je zníženie strát vody a bezpečné zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou. Obnova verejných vodovodov sa bude realizovať najmä v obciach s vybudovaným verejným vodovodom, ktorého stav je zlý až kritický podľa priorít stanovených v Pláne rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie SR na roky 2021 – 2027. Podporované budú aktivity na obnovu potrubia verejného vodovodu a obnovu jednotlivých objektov verejného vodovodu – zisťovanie množstva, kvality a režimu povrchových vôd a sledovanie vplyvov pôsobiach na kvalitu a kvantitu povrchových vôd – hodnotenie stavu, množstva, režimu, kvality povrchových vôd a hodnotenie vplyvov pôsobiach na kvalitu a kvantitu povrchových vôd 	a pod.)v menšej miere aj negatívne ovplyvnenie (napr. adaptačné opatrenia na zmenu klímy, ktorých funkciou ochrana pred povodňami). V prípade realizácie aktivít spojených so zásahmi do území sústavy Natura 2000 a do ich tesnej blízkosti bude potrebné vykonať hodnotenie na úrovni konkrétnych projektov.
--	--	---	--

		<ul style="list-style-type: none">– zisťovanie výskytu, množstva, režimu a kvality podzemných vôd a sledovanie vplyvov pôsobiacich na kvalitu podzemných vôd– hodnotenie stavu podzemných vôd a hodnotenie vplyvov pôsobiacich na kvalitu a kvantitu podzemných vôd súčasťou aktivity je podpora obalových technológií znižujúcich produkciu obalov (a následne odpadov z obalov)– projekty zamerané na opätovné použitie výrobkov, napríklad opravy výrobkov a ich upcycling, budovanie centier opätovného používania výrobkov, vytváranie platforiem na opätovné použitie výrobkov, zavádzanie a správa lokálnych zálohových systémov a systémov opätovného plnenia– predchádzanie vzniku odpadov vo vybraných sektoroch hospodárstva, ktoré budú vymedzené na základe priorít Cestovnej mapy pre obehové hospodárstvo v SR– v rámci tohto opatrenia sa predpokladá podpora aj pre marginalizované rómske komunity– podpora predchádzania vzniku biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov prostredníctvom nákupu kompostérov pre domácnosti alebo komunity napr. bytových domov opatrenia na budovanie zberných dvorov, zefektívňovanie systémov triedeného zberu odpadov, ako aj rozširovanie systémov triedeného zberu o ďalšie zložky, napr. kuchynské odpady, drobný stavebný odpad, jedlé oleje a tuky, nebezpečné odpady z domácností, atď.– zavádzanie množstvového zberu ako nástroja na zníženie množstva produkovaného zmesového komunálneho odpadu– aktivity ako výstavba nových zariadení alebo rekonštrukcia existujúcich zariadení na prípravu odpadov na opätovné použitie; výstavba nových zariadení alebo rekonštrukcia existujúcich zariadení na recykláciu odpadov vrátane anaeróbneho a aeróbneho spracovania biologicky rozložiteľných odpadov. Podporované aktivity musia byť v súlade s Programom odpadového hospodárstva SR, podporujú sa opatrenia zamerané na zachovanie a obnovu biodiverzity a ekosystémov najmä mimo chránených území. Opatrenie zahŕňa realizačné opatrenia na zlepšenie stavu biotopov a druhov mimo vodných tokov (ako napr. odstraňovanie a spriechodňovanie bariér a vytváranie migračných koridorov, zachovanie a obnova priaznivého stavu mokradí), na poľnohospodárskej a lesnej pôde– podpora realizácie prvkov zelenej a modrej infraštruktúry na miestnej úrovni, najmä ako súčasť spoločných zariadení a opatrení v projektoch pozemkových úprav– preventívnym opatreniam a tiež realizácii eradikačných a potlačajúcich opatrení, vrátane ich mapovania a monitoringu, v súlade s platnou legislatívou o inváziách druhov, vrátane budovania záchytných staníc pre invázne nepôvodné druhy. Podporované bude aj spracovanie dokumentov pre realizáciu vyššie uvedených opatrení a súvisiace budovanie kapacít.– predmetom podpory je odstraňovanie bariér na vodných tokoch, opatrenia na zabezpečenie revitalizácie vodných tokov, najmä na elimináciu narušenia pozdĺžnej kontinuity tokov a biotopov, ako aj na zabezpečenie laterálnej spojitosti		
--	--	---	--	--

		<p>mokradi/ínundácií s tokom (napr. prepojenie mŕtvych ramien s tokmi) pri zohľadnení potreby realizácie spojených s prevenciou a manažmentom invázií nepôvodných druhov</p>		
<p>Moderné školstvo, vzdelávanie a šport a kvalitná veda, výskum a inovácie</p>	<p>Zmodernizovať a zvýšiť dostupnosť vzdelávacieho systému, podporiť výskumno-inovačné aktivity reagujúce na potreby spoločnosti, regiónu a Priemyslu 4.0 a zefektívniť podporu športových a voľnočasových aktivít a práce s mládežou v Strategicko-plánovacích regiónoch (Gemerský, Abov, Spiš, Hnilec, Dolný Zemplín: Sobrancecko - Michalovsko, Dolný Zemplín: Trebišovsko)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – podpora posilnenia koordinačnej a podpornej roly regiónov vo vedeckovýskumnom a inovačnom ekosystéme s prihliadnutím na regionálne špecifiká a na výstupy a odporúčania iniciatívy Európskej komisie Catching-up Regions – podpora rozvoja inteligentného riadenia/správy miest a regiónov, najmä zavádzania a zvyšovania kvality a odolnosti systémov a optimalizácie procesov verejnej správy – podpora rozvoja tvorby, spracovania, využívania a prepájania dát v rámci verejnej správy, najmä rozvoja dátových platforiem – podpora aktivít a inovatívnych riešení pre zvyšovanie kvality života, ekologickej, bezpečnosti, odolnosti a udržateľnosti obcí, miest a regiónov, ako aj podpora behaviorálnych a sociálnych inovácií – podpora pri budovaní otvorených riešení ekosystémov inteligentných miest a regiónov vrátane súvisiacej infraštruktúry – podpora vytvárania a rozvoja inovačných ekosystémov, platforiem a partnerstiev pre aktivity experimentovania s novými technológiami – podpora budovania administratívnych, technických a analytických kapacít pre rozvoj inteligentných miest a regiónov – podpora aktivít medzi-obecnej, resp. medzi-regionálnej či cezhraničnej spolupráce v oblasti rozvoja inteligentných miest a regiónov – podpora tvorby a/alebo inovácie a zavádzanie profesijne orientovaných bakalárskych študijných programov podľa potrieb domén SK RIS3 2021+ – poskytovanie motivačných štipendií pre talentovaných domácich a zahraničných študentov za účelom ich štúdia na vysokých školách v SR v súlade s potrebami domén SK RIS3 2021+ – podpora tvorby a zavádzania krátkych (non-degree) kurzov a programov terciárneho vzdelávania podľa potrieb domén SK RIS3 2021+ – podpora tvorby a poskytovania profesijných kvalifikácií a mikrocertifikátov na základe potrieb domén SK RIS3 2021+ – analyticko-strategické činnosti územnej samosprávy, tvorbu, implementáciu, hodnotenie a monitorovanie plánovacích dokumentov vrátane IÚS; budovanie a udržanie kapacít regiónov určených na implementáciu iniciatívy Catching-up Regions; rovnako aj na implementáciu IÚI a UMR – celoživotné vzdelávanie pracovníkov na všetkých úrovniach verejnej správy potrebnými zručnosťami a ich adekvátne ohodnotenie – tvorba politík na základe dát a hodnotenia dopadov miestnych a regionálnych politík, resp. hodnotenia kvality poskytovania a dostupnosti verejných služieb, implementáciu prístupov k tvorbe politík na základe princípov otvoreného vládnutia na miestnej a regionálnej úrovni a 	<p>0 / ?</p>	<p>Viacere aktivity sú spojené s novou výstavbou, novými zábermi pôdy a tým pádom aj s možnými zásahmi do územia sústavy Natura 2000. Pri viacerých aktivitách je pravdepodobné negatívne ovplyvnenie v závislosti od ich lokalizácie (napr. výstavba športovej infraštruktúry a cyklotrás). V prípade realizácie aktivít spojených so zásahmi do územia sústavy Natura 2000 a do ich tesnej blízkosti bude potrebné vykonať hodnotenie na úrovni konkrétnych projektov.</p>

	<p>tam, kde je to potrebné v spolupráci s centrálnou úrovňou, začleňovanie princípov politik trvalo udržateľného rozvoja z centrálnej na regionálnu a miestnu úroveň</p> <ul style="list-style-type: none">– zriadenie centier zdieľaných služieb v pilotných okresoch a tie budú po pilotnej fáze financované z úspor, ktoré z tejto investície vyplynú– príprava projektovej dokumentácie– rekonštrukciu a výstavbu ihrísk, viacúčelových športových areálov a športových a telovýchovných objektov– rekonštrukciu a výstavbu športovej infraštruktúry a rekreačných cyklotrás (oddychové miesta, cyklistické stojany, značenie, nabíjacie stanice a pod.) slúžiacej pre širokú verejnosť a voľno-časové aktivity detí a mládeže– rekonštrukcia a tvorba športovo oddychových zón v obciach a mestách– revitalizácia regionálnej športovej infraštruktúry a rekreačných cyklotrás s cieľom aktívneho komunitného trávenia voľného času, vrátane tvorby architektonických štúdií– propagáciu zdravého životného štýlu obyvateľov– monitorovanie využitia regionálnej infraštruktúry, zvlášť zo strany detí a mládeže, seniorov, športových organizácií a zdravotne postihnutých obyvateľov vrátane hodnotenia previazanosti pohybových aktivít so znížením nákladov na zdravotnú starostlivosť, znížením kriminality, zvýšením pracovného nasadenia a zlepšením študijných výsledkov detí a mládeže– prepojenie regionálnych aktív cestovného ruchu na existujúce alebo pripravované cykloturistické trasy; sprístupnenie aktív cykloturistickými a inými trasami, ktoré umožňujú udržateľné športovo-rekreačné využívanie územia a rozvoj tematických kultúrnych trás regionálneho a nadregionálneho významu vrátane ich značenia a výstavby doplnkovej infraštruktúry na trasách v turisticky významných lokalitách– podporu aktivít vychádzajúcich z iniciatívy Catching-up Regions, ktoré sú zamerané na rozvoj cykloturizmu– príprava projektovej dokumentácie– podpora desegregácie výchovy a vzdelávania– debarierizácia škôl a školských zariadení– materiálne vybavenie a technické zabezpečenie škôl a školských zariadení– budovanie/modernizácia učební vrátane vonkajších– podpora kvality a dostupnosti poskytovanej starostlivosti v systéme poradenstva a prevencie– výstavba a rekonštrukcia školských športovísk– infraštruktúra a zabezpečenie sociálnych a zdravotníckych služieb– služby pre dlhodobú starostlivosť (paliatívna, seniori), aktívne starnutie– terénne sociálne služby, vrátane poskytovania potravín a základnej materiálnej pomoci najodkázanejším osobám– deinštitucionalizácia a debarierizácia pre ZŤP, detské domovy (nákup pozemkov, bytov, rodinných domov a ich výstavba a rekonštrukcia) budovanie, rekonštrukcia a debarierizácia zariadení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately		
--	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> – dobudovanie zariadení dlhodobej (sociálnej a zdravotnej) a následnej starostlivosti komunitného typu – zriaďovanie a podpora samostatných ambulancií v neatraktívnych regiónoch – doplnenie siete centier integrovanej zdravotnej starostlivosti na základe optimalizácie siete nemocníc – modernizácia MTZ ambulancií, dlhodobej starostlivosti, mobilné zdravotnícke služby – budovanie, zriaďovanie komunitnej psychiatrickej starostlivosti, forenzne-psychiatrické kliniky 		
<p>Udržateľný cestovný ruch a kvalitné kultúrne služby</p>	<p>Zlepšiť ponuku kvalitných kultúrnych služieb a podporiť udržateľnosť cestovného ruchu v Strategicko-plánovacích regiónoch (Gemer, Abov, Spiš, Hnilec, Dolný Zemplín: Sobranecko - Michalovsko, Dolný Zemplín: Trebišovsko)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – realizácia výskumno-vývojových a inovačných aktivít v podnikoch v každom stupni inovačného reťazca – dlhodobá strategická medzisektorová výskumno-vývojová spolupráca na národnej a regionálnej úrovni – podpora realizácie projektov, ktoré sú súčasťou dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu – stimuláciu podnikateľského prostredia na aplikáciu riešení a technológií inteligentného priemyslu – zvýšenie konkurencieschopnosti a inovačnej výkonnosti podnikov – podpora posilnenia koordinačnej a podpornej roly regiónov vo vedeckovýskumnom a inovačnom ekosystéme s prihliadnutím na regionálne špecifiká a na výstupy a odporúčania iniciatívy Európskej komisie Cathing-up Regions – podpora rozvoja inteligentného riadenia/správy miest a regiónov, najmä zavádzania a zvyšovania kvality a odolnosti systémov a optimalizácie procesov verejnej správy – podpora rozvoja tvorby, spracovania, využívania a prepájania dát v rámci verejnej správy, najmä rozvoja dátových platforiem – podpora aktivít a inováčných riešení pre zvyšovanie kvality života, ekologickej, bezpečnosti, odolnosti a udržateľnosti obcí, miest a regiónov, ako aj podpora behaviorálnych a sociálnych inovácií – podpora pri budovaní otvorených riešení ekosystémov inteligentných miest a regiónov vrátane súvisiacej infraštruktúry – podpora vytvárania a rozvoja inovačných ekosystémov, platforiem a partnerstiev pre aktivity experimentovania s novými technológiami – podpora budovania administratívnych, technických a analytických kapacít pre rozvoj inteligentných miest a regiónov – podpora aktivít medzi-obecnej, resp. medzi-regionálnej či cezhraničnej spolupráce v oblasti rozvoja inteligentných miest a regiónov rekonštrukciu a výstavbu ihrísk, viacúčelových športových areálov a športových a telovýchovných objektov – rekonštrukcia a výstavba športovej infraštruktúry a rekreačných cyklotrás (oddychové miesta, cyklistické stojany, značenie, nabíjacie stanice a pod.) slúžiacej pre širokú verejnosť a voľno-časové aktivity detí a mládeže – rekonštrukcia a tvorba športovo oddychových zón v obciach a mestách 	<p>0 / ?</p>	<p>Viaceré aktivity sú spojené s novou výstavbou, novými zábermi pôdy a tým pádom aj s možnými zásahmi do územia sústavy Natura 2000. Pri viacerých aktivitách je pravdepodobné negatívne ovplyvnenie v závislosti od ich lokalizácie (napr. výstavba športovej infraštruktúry a cyklotrás). V prípade realizácie aktivít spojených so zásahmi do územia sústavy Natura 2000 a do ich tesnej blízkosti bude potrebné vykonať hodnotenie na úrovni konkrétnych projektov.</p>

		<p>– revitalizácia regionálnej športovej infraštruktúry a rekreačných cyklotrás s cieľom aktívneho komunitného trávenia voľného času, vrátane tvorby architektonických štúdií</p> <ul style="list-style-type: none"> – propagáciu zdravého životného štýlu obyvateľov – monitorovanie využitia regionálnej infraštruktúry, zvlášť zo strany detí a mládeže, seniorov, športových organizácií a zdravotne postihnutých obyvateľov vrátane hodnotenia previazanosti pohybových aktivít so znížením nákladov na zdravotnú starostlivosť, znížením kriminality, zvýšením pracovného nasadenia a zlepšením študijných výsledkov detí a mládeže – prepojenie regionálnych aktív cestovného ruchu na existujúce alebo pripravované cykloturistické trasy; sprístupnenie aktív cykloturistickými a inými trasami, ktoré umožňujú udržateľné športovo-rekreačné využívanie územia a rozvoj tematických kultúrnych trás regionálneho a nadregionálneho významu vrátane ich značenia a výstavby doplnkovej infraštruktúry na trasách v turisticky významných lokalitách – podporu aktivít vychádzajúcich z iniciatívy Catching-up Regions, ktoré sú zamerané na rozvoj cykloturizmu – príprava projektovej dokumentácie zlepšenie kvality a dostupnosti informácií pre návštevníkov v kultúrnom a prírodnom cestovnom ruchu a jeho propagácia, najmä prostredníctvom podpory inovatívnych riešení – obnovu národných kultúrnych pamiatok, kultúrnych pamiatok, pamiatkových objektov, existujúcich kultúrnych inštitúcií a zariadení, expozícií a zbierok, ostatnej kultúrnej infraštruktúry, vrátane sakrálnych objektov – zvýšenie interaktivity a digitalizácia expozícií kultúrnych a prírodných aktív cestovného ruchu (prezentácia pomocou technologických prvkov) – rozvoj kultúry mestských a vidieckych oblastí cez moderné typy múzeí – múzeá v prírode, in situ múzeá, tematické múzea (napr. múzeum obetí komunizmu) – rekonštrukciu, budovanie a rozvoj lokalít pre stretávanie a rozvoj lokálnych komunít a národnostných menšín (komunitné kultúrne body a rezidenčné centrá, divadlá, koncertné sály, knižnice, kultúrne domy, hudobné kluby, amfiteátre, a pod.) – obnovu a budovanie infraštruktúry v okolí národných kultúrnych pamiatok, kultúrnych pamiatok a ostatnej kultúrnej infraštruktúry, zázemia pre udržateľný rozvoj prírodných lokalít, kúpeľníctva a trávenia voľného času – modernizáciu technickej infraštruktúry kultúrnych zariadení v zriadovanej a nezriadovanej kultúre (napr. svetelná a zvuková technika, vzduchotechnika, digitalizácia, modernizácia interiérov, modernizácia a digitalizácia výstavných a expozičných priestorov) – podporu aktivít vychádzajúcich z iniciatívy Catching-up Regions, ktoré sú zamerané na rozvoj udržateľného cestovného ruchu – príprava projektovej dokumentácie 		
<p>Kvalitná a dostupná</p>	<p>Zvýšiť kvalitu zdravia obyvateľov v</p>	<ul style="list-style-type: none"> – infraštruktúra a zabezpečenie sociálnych a zdravotníckych služieb – služby pre dlhodobú starostlivosť (paliatívna, seniori), aktívne starnutie 	<p>0</p>	<p>Pri budovaní zdravotníckej infraštruktúry, ktorá je výlučne viazaná na</p>

<p>zdravotná starostlivosť</p>	<p>Strategicko-plánovacích regiónoch (Gemer, Abov, Spiš, Hnilec, Dolný Zemplín: Sobranecko - Michalovsko, Dolný Zemplín: Trebišovsko)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – terénne sociálne služby, vrátane poskytovania potravín a základnej materiálnej pomoci najodkázanejším osobám – deinštitucionalizácia a debarierizácia pre ZŤP, detské domovy (nákup pozemkov, bytov, rodinných domov a ich výstavba a rekonštrukcia) budovanie, rekonštrukcia a debarierizácia zariadení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately – dobudovanie zariadení dlhodobej (sociálnej a zdravotnej) a následnej starostlivosti komunitného typu – zriaďovanie a podpora samostatných ambulancií v neatraktívnych regiónoch – doplnenie siete centier integrovanej zdravotnej starostlivosti na základe optimalizácie siete nemocníc – modernizácia MTZ ambulancií, dlhodobej starostlivosti, mobilné zdravotnícke služby – budovanie, zriaďovanie komunitnej psychiatrickej starostlivosti, forenzne-psychiatrické kliniky 		<p>urbanizované územia nie je predpoklad negatívneho ovplyvnenia území sústavy Natura 2000.</p>
<p>Podpora sociálnej inklúzie a dostupná sociálna starostlivosť</p>	<p>Vytvoriť kvalitnejšiu a dostupnejšiu sieť sociálnej starostlivosti a bývania v Strategicko-plánovacích regiónoch (Gemer, Abov, Spiš, Hnilec, Dolný Zemplín: Sobranecko - Michalovsko, Dolný Zemplín: Trebišovsko)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – výstavba, rekonštrukcia a obnova jaslí – dobudovanie komunitných centier, – infraštruktúra pre potreby sociálnych služieb krízovej intervencie, vrátane ich vybavenosti, t.j. riešenie otázky bezdomovectva - infraštruktúrne aktivity: ubytovanie vo forme prístrešia – nocľaháreň, ubytovanie na určitý čas – útulok, domov na polceste, zariadenie núdzového bývania (poskytuje sa ubytovanie nie bývanie preto poskytovanie tejto služby má byť časovo obmedzené); – budovanie/zriaďovanie domov komplexnej pomoci pre deti zažívajúce násilie; – zabezpečenie infraštruktúry nájomného bývania, cenovo dostupné sociálne bývanie, prvky housing led, rapid re-housing, vrátane aktivít zameraných na bezbariérovosť; – sociálne bývanie pre MRK – infraštruktúra a zabezpečenie sociálnych a zdravotníckych služieb – služby pre dlhodobú starostlivosť (paliatívna, seniori), aktívne starnutie – terénne sociálne služby, vrátane poskytovania potravín a základnej materiálnej pomoci najodkázanejším osobám – deinštitucionalizácia a debarierizácia pre ZŤP, detské domovy (nákup pozemkov, bytov, rodinných domov a ich výstavba a rekonštrukcia) budovanie, rekonštrukcia a debarierizácia zariadení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately – dobudovanie zariadení dlhodobej (sociálnej a zdravotnej) a následnej starostlivosti komunitného typu – zriaďovanie a podpora samostatných ambulancií v neatraktívnych regiónoch – doplnenie siete centier integrovanej zdravotnej starostlivosti na základe optimalizácie siete nemocníc – modernizácia MTZ ambulancií, dlhodobej starostlivosti, mobilné zdravotnícke služby – budovanie, zriaďovanie komunitnej psychiatrickej starostlivosti, forenzne-psychiatrické kliniky 	<p>0</p>	<p>Pri budovaní zariadení sociálnych služieb, ktoré sú výlučne viazané na urbanizované územia nie je predpoklad negatívneho ovplyvnenia území sústavy Natura 2000.</p>

<p>Moderná technická infraštruktúra a účinná bezpečnosť obyvateľov</p>	<p>Zmodernizovať technickú vybavenosť územia využívajúc SMART riešenia v Strategicko-plánovacích regiónoch (Gemera, Abov, Spiš, Hnilec, Dolný Zemplín: Sobranecko - Michalovsko, Dolný Zemplín: Trebišovsko)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – podpora rozvoja inteligentného riadenia/správy miest a regiónov, najmä zavádzania a zvyšovania kvality a odolnosti systémov a optimalizácie procesov verejnej správy – podpora rozvoja tvorby, spracovania, využívania a prepájania dát v rámci verejnej správy, najmä rozvoja dátových platforiem – podpora aktivít a inovátnych riešení pre zvyšovanie kvality života, ekologickej, bezpečnosti, odolnosti a udržateľnosti obcí, miest a regiónov, ako aj podpora behaviorálnych a sociálnych inovácií – podpora pri budovaní otvorených riešení ekosystémov inteligentných miest a regiónov vrátane súvisiacej infraštruktúry – podpora vytvárania a rozvoja inovátnych ekosystémov, platforiem a partnerstiev pre aktivity experimentovania s novými technológiami – podpora budovania administratívnych, technických a analytických kapacít pre rozvoj inteligentných miest a regiónov – podpora aktivít medzi-obecnej, resp. medzi-regionálnej či cezhraničnej spolupráce v oblasti rozvoja inteligentných miest a regiónov - posilnenie intervenčných kapacít záchranných zložiek, dobrovoľníkov, situačného povedomia verejnosti a do podpory opatrení nevyhnutných pre včasnú a efektívnu intervenciu v závislosti od typu mimoriadnej situácie – vybudovania nových a doplnenie existujúcich záchranných modulov v zmysle Rozhodnutia EK o mechanizme Únie v oblasti civilnej ochrany, prioritne podpora modulu leteckého hasenia lesných požiarov – modernizácie zariadení a technológií potrebných pre prevenciu, reakciu a obnovu súvisiacu s hrozbami a rizikami – posilnenia profesionálnych a krízových kapacít strategických manažérov, špecialistov prvého zásahu, dobrovoľníkov, podporných technických záchranných tímov a samospráv - inštalácie inteligentných prvkov v elektroenergetických systémoch na účel rozvoja/budovania SMART systémov na podporu integrácie nových zariadení na výrobu elektriny z OZE (napr. zariadenia na spracovanie dát, regulácia, diaľkovo ovládané spínacie prvky) 	<p>0 / ?</p>	<p>Viaceré aktivity sú spojené s novou výstavbou, novými zábermi pôdy a tým pádom aj s možnými zásahmi do území sústavy Natura 2000. Pri budovaní technickej infraštruktúry (napr. distribučné siete) je pravdepodobné negatívne ovplyvnenie v závislosti od ich lokalizácie. V prípade realizácie aktivít spojených so zásahmi do území sústavy Natura 2000 a do ich tesnej blízkosti bude potrebné vykonať hodnotenie na úrovni konkrétnych projektov.</p>
---	--	--	--------------	--

Vysvetlivky:

0 - nepredpokladá sa žiadne ovplyvnenie území sústavy Natura 2000,

0 / ? - opatrenie môže mať vplyv na územia sústavy Natura 2000, ale nemusí mať žiadne v závislosti od umiestnenia konkrétnej činnosti.

6.1. Identifikácia dotknutých predmetov ochrany

Žiadnu z aktivít nie je možné v súčasnosti presne lokalizovať a identifikovať konkrétne dotknuté územia sústavy Natura 2000 a rozsah ovplyvnenia predmetov ochrany, preto nie je možné identifikovať ani jednotlivé dotknuté predmety ochrany. Identifikáciu dotknutých predmetov ochrany bude nutné vykonať na úrovni konkrétnych projektov a činností, kde budú doplnené informácie o lokalizácii a technickom riešení. Primerané hodnotenie konkrétnych projektov / činností bude potrebné vypracovať pri všetkých projektoch priamo zasahujúcich do území sústavy Natura 2000, pri projektoch lokalizovaných v tesnej blízkosti týchto území, kde nie je možné jednoznačne vylúčiť ich ovplyvnenie a tiež pri projektoch zasahujúcich do migračných koridorov druhov európskeho významu.

Predchádzajúca kapitola poukázala na fakt, že pri viacerých aktivitách navrhovaných v hodnotenom strategickom dokumente sa dá očakávať mierne až významne negatívny, ale aj pozitívny vplyv na územia sústavy Natura 2000, čo bude možné presne definovať až na úrovni konkrétnych projektov.

6.2. Vyhodnotenie vplyvov na predmety a ciele ochrany (predovšetkým významnosti identifikovaných vplyvov na dotknuté predmety ochrany ako významný negatívny vplyv, mierne negatívny vplyv, žiadny vplyv, významný pozitívny vplyv, mierne pozitívny vplyv, pre plány a programy aj nevyhodnotiteľný vplyv)

Z všeobecného hodnotenia vplyvov v kap. 6. Hodnotenie vplyvov na dotknuté územia sústavy Natura 2000, kde boli tabuľkovou formou vyhodnotenú potenciálne vplyvy jednotlivých aktivít navrhovaných v hodnotenom strategickom dokumente vyplýva, že žiadnu z aktivít nie je možné v súčasnosti lokalizovať. Z toho vyplýva, že vplyvy strategického dokumentu na územia sústavy Natura 2000 a tiež ich predmety a ciele ochrany sú **nevyhodnotiteľné** a bude nutné vykonať primerané posúdenie na úrovni konkrétnych projektov a činností, kde budú doplnené informácie o lokalizácii a technickom riešení.

6.3. Vyhodnotenie kumulatívnych vplyvov (kumulatívne účinky spolu s účinkami realizovaných a pripravovaných plánov, programov a projektov)

Vzhľadom k tomu, že nie je možné jednoznačne vyhodnotiť vplyvy na konkrétne územia kvôli všeobecnému charakteru hodnoteného strategického dokumentu, nie je možné vyhodnotiť ani kumulatívne vplyvy. Je veľmi pravdepodobné, že ak budú viaceré opatrenia aplikované v rovnakom priestore alebo v tesnej blízkosti, ich vplyv na územia sústavy Natura 2000 sa bude kumulovať (napr. kumulatívny vplyv aktivít v oblasti poľnohospodárstva a pod.). Vyhodnotenie kumulatívnych vplyvov bude preto predmetom ďalšieho spodrobnenia v prípade jednotlivých aktivít / projektov.

Vyhodnotenie kumulatívnych vplyvov s inými projektmi a činnosťami, ktoré nesúvisia s hodnoteným strategickým dokumentom musí byť predmetom posudzovania v prípade konkrétnych projektov.

7. Vyhodnotenie vplyvov plánu, programu alebo projektu na integritu území sústavy Natura 2000

Z hodnotenia vplyvov strategického dokumentu vyplynulo, že vplyvy strategického dokumentu a aktivít, ktoré sú v ňom popisované, na územia sústavy Natura 2000 a tiež na ich predmety a ciele ochrany nie sú v mnohých prípadoch jednoznačne vyhodnotiteľné a bude nutné vykonať primerané hodnotenie na úrovni konkrétnych projektov a činností, kde budú doplnené informácie o lokalizácii a technickom riešení v prípade všetkých projektov, kde nebude možné jednoznačne vylúčiť ovplyvnenie území sústavy Natura 2000. Preto nie je možné vyhodnotiť ani vplyvy strategického dokumentu na integritu území sústavy Natura 2000.

Zároveň nie je možné v tejto fáze vylúčiť možnosť negatívneho ovplyvnenia integrity území sústavy Natura 2000, nakoľko niektoré z aktivít vyplývajúcich s hodnoteného strategického dokumentu môžu v prípade nevhodnej lokalizácie predstavovať negatívne ovplyvnenie integrity území sústavy Natura 2000.

8. Návrh zmierňujúcich opatrení

Obsahom hodnoteného strategického dokumentu je návrh integrovanej územnej stratégie Košického kraja. Aktivity vyplývajúce z hodnoteného strategického dokumentu na dosiahnutie rozvoja kraja zasahujú všetky zložky životného prostredia rôznymi spôsobmi a preto budú v mnohých prípadoch ovplyvňovať územia sústavy Natura 2000.

Pri návrhu opatrení vo fáze projektovej prípravy konkrétnych projektov / činností je potrebné sa zamerať hlavne na ich zmierňujúci vplyv na konkrétne predmety ochrany dotknutých územiach Natura 2000. V tejto fáze hodnotenia vplyvov strategického dokumentu na územia sústavy Natura 2000 majú navrhované opatrenia všeobecný charakter a odkazujú na potrebu ďalšieho hodnotenia konkrétnych projektov počas ich prípravy:

- V prípade zásahov do území sústavy Natura 2000 vykonať primerané hodnotenie vplyvu na dotknuté územia sústavy Natura 2000 pre konkrétny projekt / plán.
- Realizovať primerané hodnotenie vplyvu plánu na dotknuté územia sústavy Natura 2000 pre konkrétny projekt / plán v prípade zasahovania do území sústavy Natura 2000, do domovských okrskov predmetov ochrany CHVÚ a ÚEV a vyhodnotiť zábery potravných biotopov a migračných podmienok.
- Pri zásahoch do vodných tokov, ktoré sú súčasťou ÚEV alebo ich časť je súčasťou ÚEV a predmety ochrany sú priamo závislé od tohto vodného toku, odporúčame vykonať primerané hodnotenie vplyvu na dotknuté územia sústavy Natura 2000 pre konkrétny projekt / plán bez ohľadu na vzdialenosť od hranice od ÚEV, hlavne ak je aktivita spojená s rizikom havárie a únikom znečisťujúcich látok do vodného prostredia.
- Pri realizácii činností ovplyvňujúcich hydrologické pomery detailne a odborne zhodnotiť a štúdiami podložiť ovplyvnenie hydrologických pomerov v najbližšie sa nachádzajúcich územiach sústavy Natura 2000,
- Zvláštnu pozornosť pri ďalšom hodnotení aktivít, resp. projektov z nich vyplývajúcich venovať tým projektom, ktoré budú lokalizované mimo zastavané územia obcí a budú predstavovať narušenie biotopov európskeho a národného významu.

9. Záver

Z hodnotenia vplyvov strategického dokumentu „Integrovaná územná stratégia Košického kraja 2022 – 2030“ na dotknuté územia sústavy Natura 2000 vyplynulo, že vplyvy na územia sústavy Natura 2000 vrátane kumulatívnych vplyvov, vplyvov na ich predmety ochrany a ciele ochrany a vplyvy na ich integritu nie sú jednoznačne vyhodnotiteľné z dôvodu absencie presných údajov o lokalizácii konkrétnych aktivít a ich technickom riešení. Na základe podrobnosti a informácií uvedených v hodnotenom strategickom dokumente nie je možné potvrdiť ani vyvrátiť významné negatívne ovplyvnenie území sústavy Natura 2000. Toto hodnotenie však poukazuje na aktivity (resp. projektové balíčky), pri ktorých je riziko negatívneho ovplyvnenia území sústavy Natura 2000 v prípade nevhodnej lokalizácie.

Hodnotenie poukázalo na potrebu ďalšieho hodnotenia, resp. na nulové vplyvy pri jednotlivých aktivitách navrhovaných v hodnotenom strategickom dokumente a tiež navrhuje všeobecné opatrenia na zmiernenie a predchádzanie negatívnych vplyvov. V prípade identifikácie území sústavy Natura 2000 dotknutých realizáciou opatrení / aktivít navrhovaných v hodnotenom strategickom dokumente vo fáze prípravy konkrétnych projektov bude potrebné tieto vplyvy vyhodnotiť v samostatnom hodnotení. Všetky budúce aktivity vyplývajúce z napĺňania cieľov a opatrení tohto strategického dokumentu by v prípade umiestnenia v územiach sústavy Natura 2000 alebo v ich blízkosti mali byť po upresnení ich parametrov, lokalizácie a rozsahu prekonzultované a odsúhlasené Štátnou ochranou prírody SR.

Vzhľadom k týmto zisteniam nie je v tejto fáze potrebné žiadne z navrhovaných opatrení / aktivít popisované v strategickom dokumente vylúčiť z dôvodu prítomnosti jednoznačne identifikovaného významného negatívneho vplyvu. Na základe hodnotenia strategického dokumentu ako celku, hodnotenia jeho cieľov a opatrení **nebol identifikovaný významný negatívny vplyv na územia sústavy Natura 2000**. Zároveň je potrebné dodať, že toto hodnotenie predloženého strategického dokumentu nenahrádza posúdenie jednotlivých investičných projektov z neho vyplývajúcich, a preto **jednotlivé konkrétne plány a projekty vyplývajúce z predloženého strategického dokumentu bude potrebné dôsledne posudzovať v samostatných konaniach**.

Zodpovedný riešiteľ: Mgr. Juraj Nechaj

autorizovaná osoba podľa § 28a zák. NR SR č. 543/2002 Z. z., o ochrane prírody a krajiny,
v znení neskorších predpisov číslo osvedčenia: 03/2022 (platnosť do 21.04.2027)

10. Použité zdroje údajov

- „Integrovaná územná stratégia Košického kraja 2022-2030“, Úrad Košického samosprávneho kraja, Odbor regionálneho rozvoja, 04/2023,

Legislatívne dokumenty a schválené metodiky:

- Metodika primeraného hodnotenia vplyvov plánov, programov a projektov na územia sústavy Natura 2000, SAŽP, 2023,
- Zákon NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov,
- Vyhláška MŽP SR č. 170/2021 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- Starostlivosť o územia Natura 2000 (Ustanovenia článku 6 smernice 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín), MŽP SR 2002,
- Vyhlasovacie predpisy území sústavy Natura 2000,
- Hodnotenie plánov a projektov významne ovplyvňujúcich lokality sústavy Natura 2000 (Metodická príručka k ustanoveniam článkov 6(3) a 6(4) smernice 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín), MŽP SR 2002,
- Akčný plán pre implementáciu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy, MŽP SR, 08/2021.

Použitá literatúra a internetové zdroje:

- Komplexný monitorovací systém ŠOP SR (<http://www.biomonitoring.sk/>),
- Mapový portál <http://maps.sopsr.sk/>,
- Natura 2000 – Sústava chránených území členských krajín EÚ, <http://www.sopsr.sk/natura/>,
- <https://natura2000.eea.europa.eu/>.